

Briselē, 2019. gada 16. decembrī
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes secinājumi par dzīvnieku labturību – ilgtspējīgas dzīvnieku
audzēšanas neatņemama sastāvdaļa
– *Padomes secinājumi (2019. gada 16. decembris)*

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus Padome pieņēma 2019. gada 16. decembrī.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR DZĪVNIĒKU LABTURĪBU – ILGTSPĒJĪGAS
DZĪVNIĒKU AUDZĒŠANAS NEATŅEMAMA SASTĀVDAĻA**

TĀ KĀ:

- (1) Dzīvnieku labturība ir jautājums, kas ir ļoti svarīgs Eiropas iedzīvotājiem, un tas par tādu ir atzīts Savienības tiesību aktos – konkrētāk, Līguma par Eiropas Savienības darbību 13. pantā.
- (2) Sabiedriskās domas aptaujas liecina, ka pastāv lielas bažas par dzīvnieku labturību:
  - a) Eurobarometrs 2015. gadā ¹ konstatēja, ka lielākā daļa respondentu uzskata, ka ir jāuzlabo lauksaimniecības dzīvnieku (82 % respondenti) un lolojumdzīvnieku (74 % respondenti) labturība. Turklāt iedzīvotāji uzskata, ka ir svarīgi, lai produkti, kuri importēti no valstīm ārpus ES, atbilstu tādiem pašiem dzīvnieku labturības standartiem, kādus piemēro ES, un ka ES būtu jādara vairāk, lai veicinātu lielāku izpratni par dzīvnieku labturību, tostarp starptautiskā līmenī;
  - b) Saskaņā ar Eurobarometra datiem – 2018. gadā ² gan sabiedriskās domas, gan sabiedriskās politikas akcenti ir mainījušies, lielāku uzmanību pievēršot pārtikas kvalitātei, dzīvnieku labturībai un vides standartiem.

1

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>.

2

<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans,%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>.

- (3) Kā secinājusi Pasaules pārtikas nodrošinājuma komiteja, dzīvnieku labturība ir saistīta arī ar pārtikas nodrošinājumu, palīdzot veicināt izturētspēju, resursu efektivitāti un ar sociālo taisnīgumu/atbildību saistītus rezultātus ³. Turklāt labāka dzīvnieku labturība sniedz ieguvumus ražotājam, jo tiek samazināta mirstība, uzlabota veselība un paaugstināta galaprodukta kvalitāte, ieguves apjoms un cena. Kā īpaši nozīmīgu labākas dzīvnieku labturības rezultātu var minēt to, ka dzīvnieki ir izturīgāki pret patogēniem ⁴. Tas samazina vajadzību pēc zālēm un tādējādi palīdz cīnīties pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem un atbalsta bioloģiskās drošības pasākumus dzīvnieku slimību pārvaldībā.
- (4) Spēkā esošie ES tiesību akti par dzīvnieku labturību gadu gaitā ir izstrādāti pakāpeniski, lai labāk nodrošinātu dzīvnieku labturību, vienlaikus saglabājot vienlīdzīgus konkurences apstākļus lauksaimniekiem un uzņēmējiem ES. Tomēr tiesību akti nav visaptveroši, jo tajos nav iekļauti konkrēti minimālie standarti daudzu lauksaimniecības dzīvnieku, piemēram, piena govju, nobarojamu liellopu, aitu un kazu, saimniecībā audzētu zivju, saimniecībā audzētu trušu, jaunvistu, tītaru, zosu un pīļu, aizsardzībai.
- (5) Komisija 2012. gadā publicēja Eiropas Savienības dzīvnieku aizsardzības un labturības stratēģiju 2012.–2015. gadam ⁵ (2012.–2015. gada stratēģija), kurā ir uzskaitīti pasākumi ar mērķi uzlabot labturības standartus un atbalstīt izpildes nodrošināšanu un atbilstību visā ES.
- (6) Eiropas Komisija 2017. gadā izveidoja ES Dzīvnieku labturības platformu. Platforma ir sekmīgi veicinājusi dialogu par dzīvnieku labturības jautājumiem starp kompetentajām iestādēm, nozari, pilsonisko sabiedrību un zinātniekiem, tādējādi veicinot paraugprakses un citas pieredzes apmaiņu. Ir jānosaka platformas nākotne.

---

³ Pasaules pārtikas nodrošinājuma komiteja (CFS), 2016. gads. *Recommendations on Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock?* (Ieteikumi par ilgtspējīgu lauksaimniecības attīstību saistībā ar pārtikas nodrošinājumu un uzturu: kāda ir lauksaimniecības dzīvnieku loma?)
<http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>.

⁴ Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA), 2017. gads. Eiropas Zāļu aģentūras (EMA) un EFSA kopīgais zinātniskais atzinums par pasākumiem, ar ko Eiropas Savienībā samazināt vajadzību pēc antimikrobiālo līdzekļu izmantošanas lopkopībā, un par izrietošo ietekmi uz pārtikas nekaitīgumu (RONAFA). *EFSA Journal* 15 (1).
<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>.

⁵ Eiropas Savienības dzīvnieku aizsardzības un labturības stratēģija 2012.–2015. gadam
https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:57576a43-59e3-4e99-aa3a-517b34804bc2.0019.03/DOC_2&format=PDF.

- (7) Komisija, pamatojoties uz Oficiālo kontroļu regulas 95. un 96. pantu, ir nozīmējusi divus dzīvnieku labturības references centrus. Pirmais tika izveidots 2018. gada martā un attiecas uz cūku labturību, savukārt otrs tika izveidots 2019. gada oktobrī un attiecas uz mājputnu un citu mazo lauksaimniecības dzīvnieku labturību. Ir jānodrošina tas, lai references centri var pildīt savus uzdevumus un sniegt kompetentajām iestādēm un Komisijai uzticamu un atjauninātu informāciju par jaunākajiem pētījumu rezultātiem, jaunām metodēm, dzīvnieku labturības rādītājiem un labu praksi, kura ir vajadzīga, lai veicinātu tiesību aktu pareizu piemērošanu un atbilstības pārbaudi.
- (8) Ir izskanējuši aicinājumi veikt turpmākus pasākumus, un dažas dalībvalstis ir uzsvērušas, ka ir vajadzīgs labāks regulējums, labāka dzīvnieku labturība un ka ir jāpalielina informētība par ES standartiem un zināšanām (piemēram, Dānijas, Nīderlandes un Vācijas 2014. gada 14. decembra kopīgā deklarācija par dzīvnieku labturību ⁶ un Dānijas, Nīderlandes, Vācijas un Zviedrijas nostājas dokuments par Padomes Direktīvas 2008/120/EK pārskatīšanu ⁷). Turklāt Eiropas Parlaments ir aicinājis pieņemt visaptverošākus tiesību aktus un nodrošināt spēkā esošo tiesību aktu labāku izpildi ⁸ un ⁹. 2016. gadā Komisija ziņojumā ¹⁰ secināja, ka ES tiesību aktu izpildes nodrošināšanas trūkums ir viena no galvenajām problēmām, kas ietekmē dzīvnieku labturību, un ka ir nepieciešama labāka noteikumu izpratne.
- (9) Bulgārijas, Austrijas un Rumānijas prezidentūru laikā notika padziļinātas diskusijas par problēmām, kuras dzīvnieku labturībai rada pārvadāšana lielos attālumos. Neraugoties uz panākumiem, kas gūti Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 par dzīvnieku pārvadāšanu īstenošanā, joprojām pastāv skaidri trūkumi un neatbilstības. Ir jānodrošina noteikumu, tostarp noteikumu par temperatūru un ceļā pavadīto laiku, labāka izpilde. Tāpat būtu jānodrošina retrospektīvo pārbaudi un sistēmas *TRACES* labāka izmantošana, kā arī aktīva sadarbība starp dalībvalstu un trešo valstu kompetentajām iestādēm.

---

⁶ 16923/1/14 REV 1.

⁷ 5708/16.

⁸ Eiropas Parlamenta 2015. gada 26. novembra rezolūcija par dzīvnieku labturības jauno stratēģiju 2016.–2020. gadam http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_LV.html.

⁹ Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. februāra rezolūcija par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā Eiropas Savienībā un ārpus tās http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_EN.html.

¹⁰ ES Komisija, 2016. gads. Ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek īstenota Padomes Direktīva 98/58/EK par lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku aizsardzību <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0558>.

- (10) Gadu gaitā ir publicētas vairākas ES pamatnostādnes, pētījumi un ziņojumi, kuri aptver dzīvnieku labturības jautājumus, piemēram, nonāvēšanu, audzēšanu, pārvadāšanu, izglītošanu, patērētāju informēšanu un komercdarbībā izmantotu suņu un kaķu labturību. Tomēr, neraugoties uz ievērojamām pūlēm, kas pieliktas daudzās dalībvalstīs, tiesību aktu izpildes nodrošināšanas nepilnības nevar atrisināt tikai ar norāžu vai informācijas palīdzību, ja tajā pašā laikā tiesību aktus var interpretēt dažādi.
- (11) Ir pieejami vairāki jaunākie zinātniskie atzinumi, kurus izdevusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*), un citas zinātniskās publikācijas, ko var izmantot, lai palīdzētu sagatavot un pārskatīt tiesību aktus dzīvnieku labturības jomā.
- (12) Tiesību akti nav vienīgais veids, kā veicināt dzīvnieku labturību, un ir pieejami vairāki brīvprātīgi pasākumi, piemēram, kvalitātes standarti un dzīvnieku labturības programmas. Dažās dalībvalstīs jau ir uzsāktas brīvprātīgas dzīvnieku labturības programmas, kas saistītas ar īpašu marķējumu. Tās ir atzinīgi novērtējuši patērētāji, kuri ir spējuši savus lēmumus par pirkumiem pamatot ar dzīvnieku labturības apsvērumiem, savukārt ražotāji ir saņēmuši piemaksu par saviem centieniem. Tomēr ir jānodrošina šādu shēmu pārredzamība un uzticamība.
- (13) Padome 2019. gadā pieņēma secinājumus ¹¹, pamatojoties uz Revīzijas palātas ziņojumu ¹², kurā atzīts, ka ir panākts ievērojams progress tādās jomās kā, piemēram, sivēnmāšu izmitināšana grupā un saistībā ar dējējvistām noteiktais aizliegums izmantot neuzlabotus būrus. Secinājumos norādīts, ka atbilstība minimālajiem standartiem joprojām nav pilnībā nodrošināta un ka kopējās lauksaimniecības politikas finanšu resursus varētu izmantot labāk, lai veicinātu augstāku standartu ievērošanu dzīvnieku labturības jomā.

---

¹¹ Padomes secinājumi (2019. gada 12. februāris)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/lv/pdf>.

¹² Eiropas Revīzijas palāta. Īpašais ziņojums Nr. 31/2018 "Dzīvnieku labturība Eiropas Savienībā"

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_31/SR_ANIMAL_WELFARE_LV.pdf.

- (14) Eiropas Parlaments¹³ 2019. gadā aicināja Komisiju un dalībvalstis veicināt pāreju, ja iespējams, uz gaļas vai liemeņu, nevis dzīvu dzīvnieku pārvadāšanu. Eiropas Parlaments sniedza arī citus ieteikumus par pārvadāšanas jomas tiesību aktu īstenošanu un izpildes nodrošināšanu un saukšanu pie atbildības par pārkāpumiem.
- (15) Būtu lietderīgi plašāk apspriest ar dzīvu dzīvnieku pārvadāšanu lielos attālumos saistītos ilgtspējības aspektus un tirdzniecības dažādo motīvu ietekmi.
- (16) Ziņojumā par Eiropas lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju konkurētspēju (2018. gads)¹⁴ Komisija secināja, ka dzīvnieku labturības prasībām nav izšķiroši noteicošas nozīmes salīdzinošajā izmaksu konkurētspējā. Tā arī secināja, ka daudz lielāka nozīme ir citiem faktoriem, piemēram, darbaspēka vai barības izmaksām. No otras puses, tā norādīja, ka ES ir bijusi ļoti liela ietekme informētības par dzīvnieku labturības standartiem veicināšanā visā pasaulē un ka šie centieni ir jāturpina.
- (17) Komisija 2019. gada maijā uzsāka 2012.–2015. gada stratēģijas izvērtēšanu, kā tas ierosināts Revīzijas palātas ziņojumā. Izvērtējuma mērķis ir novērtēt, cik lielā mērā ES stratēģija ir sasniegusi tās izvirzītos mērķus un cik lielā mērā šie mērķi šobrīd vēl joprojām ir aktuāli un saskaņoti. Izvērtējumu plānots pieņemt līdz 2020. gada beigām.

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

- (1) UZSVER, ka laba dzīvnieku labturība ir ilgtspējīgas dzīvnieku audzēšanas neatņemama sastāvdaļa;
- (2) UZSVER, ka laba dzīvnieku labturība kopumā uzlabo dzīvnieku veselību un samazina vajadzību lietot antibiotikas un tādējādi samazina rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem. Tomēr dažās situācijās dzīvnieku labturības pasākumi ir jāpielāgo ar dzīvnieku slimībām saistītām situācijām, lai garantētu pietiekamu bioloģisko drošību;

---

¹³ Eiropas Parlamenta rezolūcija par dzīvnieku aizsardzību pārvadāšanas laikā Eiropas Savienībā un ārpus tās http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_EN.html.

¹⁴ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par starptautisko dzīvnieku labturības pasākumu ietekmi uz Eiropas lauksaimniecības dzīvnieku audzētājiem globalizētā pasaulē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/lv/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>.

- (3) ATZĪST, ka ES tiesību akti dzīvnieku labturības jomā un lauksaimnieku un citu uzņēmēju brīvprātīgās darbības un ieguldījumi ir uzlabojuši dzīvnieku labturību;
- (4) PAUŽ GANDARĪJUMU par 2012.–2015. gada stratēģijas rezultātu ārējo novērtējumu un AICINA Komisiju izstrādāt jaunu stratēģiju, kurā būtu ņemts vērā arī minētais novērtējums;
- (5) ATZĪST – lai gan pastāv visaptveroši tiesību akti, kas attiecas uz visu lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku labturību, un konkrētāki tiesību akti, kas attiecas uz teļiem, cūkām, broileriem un dējējvistām, dzīvnieku labturības tiesību aktus varētu vēl vairāk pilnveidot vai atjaunināt, lai ņemtu vērā praktiskās problēmas spēkā esošajos tiesību aktos, jaunākās zinātnes atziņas un tehnikas attīstību nolūkā uzlabot dzīvnieku labturību un saskaņošanu. Jo īpaši – vēl vairāk ir jāpilnveido spēkā esošās prasības par dzīvnieku pārvadāšanu, cūku labturību, sāpīgām procedūrām un dzīvnieku labturības rādītājiem; UZSVER, ka dzīvnieku kaušanas nosacījumus var uzlabot, it īpaši veicinot zinātniskos pētījumus par apdullināšanu un "vienkāršu apdullināšanu" Regulas Nr. 1099/2009 4. panta izpratnē;
- (6) AICINA Komisiju novērtēt, vai ir vajadzīgi jauni tiesību akti, kas attiektos uz visām tām dzīvnieku sugām, kuras tiek turētas saimnieciskās darbības nolūkā un saistībā ar kurām pašlaik nav nekādu konkrētu dzīvnieku labturības tiesību aktu, jo īpaši attiecībā uz liellopiem, kas ir vismaz sešus mēnešus veci, saimniecībā audzētiem trušiem, jaunvistām, suņiem un kaķiem, kā arī tītariem, vaislas broileriem un dējējvistām, aitām, kazām un saimniecībā audzētām zivīm, un kāda būtu šo tiesību aktu ietekme;
- (7) UZSVER, ka ir jāuzlabo dzīvnieku labturība lielos attālumos veiktas pārvadāšanas laikā. Kā īstermiņa mērķi – MUDINA Komisiju un dalībvalstis rast risinājumus, ar kuriem veicinātu spēkā esošo pārvadāšanas jomas tiesību aktu izpildes nodrošināšanu, tostarp turpinot attīstīt veidus, kā apmainīties ar informāciju starp dalībvalstu iestādēm, un AICINA dažādos forumos vairāk diskutēt par dzīvnieku tirdzniecības ilgtspēju salīdzinājumā ar gaļas tirdzniecības ilgtspēju; MUDINA Komisiju pārskatīt un atjaunināt Regulu (EK) Nr. 1/2005;

- (8) ATGĀDINA, ka jebkādiem spēkā esošo tiesību aktu grozījumiem vai jauniem tiesību aktiem būtu jābalstās uz jaunākajiem zinātniskajiem pētījumiem un dalībvalstu pieredzi un ka vajadzības gadījumā būtu jāuzsāk jauni zinātniskie pētījumi;
- (9) UZSVER, ka ir vajadzīga arī īpaša zinātniskā lietpratība un turpmāka koordinācija, lai ES līmenī saskaņotu spēkā esošo tiesību aktu izpildes nodrošināšanu. Valstu kontaktpunktiem, kuri darbojas dzīvnieku pārvadāšanas jomā, būtu jāatbalsta saskaņoti izpildes nodrošināšanas centieni un būtu jāizmanto informācija, ko sniedz ES dzīvnieku labturības references centri un ES Dzīvnieku labturības platforma;
- (10) ATZINĪGI VĒRTĒ pasākumus, ko veic ES Dzīvnieku labturības platforma, un ATBALSTA tās darba turpināšanu, jo platforma ir vērtīgs forums, kura ietvaros var veicināt dialogu starp attiecīgajām ieinteresētajām personām. MUDINA Komisiju novērtēt platformas darbu un turpināt to attīstīt, jo īpaši attiecībā uz visu dalībvalstu labāku iesaisti;
- (11) MUDINA Komisiju nodrošināt pietiekamus resursus ES dzīvnieku labturības references centriem un nākt klajā ar aicinājumu izveidot papildu centrus, kuri aptvertu, piemēram, atgremotājus un zirgu dzimtas dzīvniekus, tostarp to pārvadāšanas un nonāvēšanas darbības;
- (12) AICINA Komisiju, ņemot vērā valstu pieredzi, novērtēt, vai ir vajadzīgs ES tiesiskais regulējums ar kritērijiem, kas paredzēti dzīvnieku labturības marķēšanas shēmām, un kāda būtu šā regulējuma ietekme;
- (13) MUDINA dalībvalstis efektīvi un lietderīgi izmantot kopējās lauksaimniecības politikas finanšu resursus, lai patiesi uzlabotu dzīvnieku labturību;
- (14) ATZĪST, ka ir svarīgi veicināt dzīvnieku labturību visā pasaulē un konkurenci, ar ko ES lauksaimnieki saskaras globālajā tirdzniecībā, un attiecīgi UZSVER, ka ir svarīgi dzīvnieku labturības aspektu pēc iespējas iekļaut brīvās tirdzniecības nolīgumos, un UZSKATA, ka šie nolīgumi ir viens no veidiem, kā veicināt dzīvnieku labturību visā pasaulē;

- (15) Ļoti ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija un ES dalībvalstis ir aktīvi iesaistījušās Pasaules Dzīvnieku veselības organizācijas (*OIE*) standartu un pamatnostādņu izstrādē un citos tās pasākumos, tostarp *OIE* platformā par dzīvnieku labturību Eiropā, kā arī mērķsadarbības, apmācības un citos starptautiskos pasākumos; MUDINA turpināt šo darbu, īpašu uzmanību pievēršot valstīm, uz kurām eksportē dzīvus dzīvniekus un no kurām ES ieved dzīvnieku izcelsmes produktus. Tā arī MUDINA veicināt *OIE* Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksa standartu piemērošanu dzīvnieku pārvadāšanai pa sauszemi un jūru, kaušanai un lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas sistēmām;
- (16) MUDINA Komisiju un dalībvalstis atbalstīt to, ka sabiedrība, uzņēmēji un tirdzniecības partneri arī turpmāk tiek informēti un izglītoti par labu dzīvnieku labturības standartu svarīgo nozīmi dzīvnieku veselības, pārtikas nekaitīguma, pārtikas nodrošinājuma un ilgtspējīgas lauksaimniecības un pārtikas ražošanas nozares atbalstīšanā.
-